

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 61. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992360012000/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

besad Neapel, bygge en Balsal i Krateret paa Vesuv. Kun naar han er ganske ene, ganske uophidset, i taageslørede Skove, hvor han mindes den i dette Tidsrum uundgaaelige *Ossian*, eller i Nattens Mørke f. Eks. ved en stille Schweizersø, lever han helt. Han føler ligesom samtidig Novalis, at Mørket, idet det skjuler den synlige Natur for Mennesket, driver Jeget tilbage i sig selv.

Han fortæller om en Nat, han har tilbragt ene i Naturen. «I den ene Nat,» siger han, «har jeg følt og gennemlevet Alt, hvad et dødeligt Hjerter kan indeholde af dybe Savn og dybe Sorger. Jeg har i den fortæret ti Aar af mit Liv.» Dog endnu dybere end i Mørket bliver han sig bevidst i Isverdenen oppe paa Alperne, hvor Livet udenom ham ikke blot er tilsløret som om Natten, men hvor det er stivnet og synes at staa stille.

Ret sig selv er han først, naar han fra den Schweizerdal, i hvilken han bor, stiger op paa de højeste Bjerge i den ødste Udørk. «paa Vidderne!» med en ubeskrivelig næsten drøngeaglig Glæde ser han sin Førers Skikkelse forsvinde langt borte, og nyder sin Ensomhed, medens han glemmer Menneskene og Tiden. Man se ham i disse Omgivelser:

«Dagen var hed, Synskresen taaget, Dalene fulde af Damp. Gletschernes Skær fyldte de lavere Luftlag med deres lysende Genskin; men en ukendt Renhed syntes ejendommelig for den Luft, jeg indaandede. I denne Højde ingen Uddunstning fra de lave Steder, intet jordisk Lyspunkt som forstyrrede eller delte Himlens uendelige og mørke Dybde. Dens tilsyneladende Farve var ikke mere det blege og klare Blaa, Stetternes blide Hvælv, nej Æteren tillod Synet at tabe sig i en Uendelighed uden Grænse og midt under Solens og Gletschernes Glans at søge andre Verden og andre Sole som om Natten. Umærkeligt hævede Gletschernes Dampe sig og dannede Skyer under mine Fødder. Sneens Glans trættede ikke mere mine Øjne og Himlen blev mere mørk og mere dyb. Moutblancs Sne-Kuppel hævede sin urokkelige Masse over dette graa og ubevægelige Hav, over disse sammendrygede Taager, i hvilke Vinden borede sig ind og som den løftede i umaadelige Bølger. Et sort Punkt viste sig i denne Afgrund; det hævede sig hurtigt og kom lige imod mig. Det var Alpernes mægtige Ørn. Dens Vinger var fugtige og dens Øje vildt; den søgte et Bytte, men ved Synet af et Menneske gav den sig til at flygte med et uhyggeligt Skrig og styrtede sig ind i Skyerne. Dette Skrig blev tyve Gange gentaget, men med